

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819200538
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5819200538.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Evy Malíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. M., nar. XX.XX.XXXX, dieťa u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matky - U. C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. L. XXX, toho času bytom Z. Z., M. XXX/XX a otca - P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, právne zastúpený: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s. r. o., so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000, v konaní o návrhu matky na úpravu styku, v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 4P/15/2019-47 zo dňa 24. júna 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol návrh matky na úpravu styku s maloletým W. počas letných prázdnin, v zmysle ktorého bola oprávnená stretávať sa s maloletým súvisle 2 týždne počas mesiaca júl a súvisle 2 týždne počas mesiaca august. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že v danom štádiu konania neexistuje potreba takej naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesenie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, a to aj s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. V ďalších podrobnostiach uviedol, že v inej veci vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 1P 24/2018 bol uznesením zo dňa 25.04.2019 pribratý do konania znalec z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí, ktorého úlohou je odpovedať na otázky ohľadom vzťahu medzi rodičmi a deťmi pochádzajúcimi z ich manželstva, ďalej to, ktorý rodič má lepšie predpoklady na vykonávanie osobnej starostlivosti o maloletého a tiež to, či je vhodná striedavá starostlivosť. Napokon sa má znalec vyjadriť, v prípade, že nie je vhodná striedavá starostlivosť, k tomu, ako má prebiehať stretávanie sa s deťmi u toho rodiča, komu nebudú zverené do osobnej starostlivosti. Vychádzajúc z toho, že doposiaľ nebol predložený vypracovaný znalecký posudok, za takéhoto dôkazného stavu súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je vhodné upraviť stretávanie sa matky s maloletým s ohľadom na evidentné problémy medzi rodičmi dieťaťa, keďže pri úprave styku je potrebná komunikácia rodičov.

2. Proti uvedenému uzneseniu matka podala odvolanie, v ktorom v prvom rade zopakovala už predtým vznesenú námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi a v ďalšom zopakovala, že trvá na nariadení neodkladného opatrenia, na základe ktorého chce tráviť čas s maloletým synom W. počas letných prázdnin 2 týždne v mesiaci júl a 2 týždne v mesiaci august. Súdu prvej inštancie vytýkala nesprávne skutkové závery z vykonaných dôkazov, tiež poukázala na to, že uplynú mesiace, pokiaľ znalec vypracuje znalecký posudok.

3. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté uznesenie súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

4. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v bližších podrobnostiach naň poukazuje aj odvolací súd (§ 387 ods. 2 CSP).

5. Odvolacie námietky matky odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

6. Neodkladné opatrenie je mimoriadnym inštitútom a môže byť nariadené iba vtedy, ak sú naplnené predpoklady ustanovené zákonom. Účelom neodkladných opatrení je bezodkladná potreba úpravy pomerov strán sporu a podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez bezodkladnej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohrozené. Existenciu tejto potreby dočasnej úpravy bude preto možné posúdiť iba pri znalosti konkrétnych okolností danej veci. Neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. Nevyhnutnou podmienkou aplikácie tohto procesného inštitútu je preukázanie potreby neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov. Obzvlášť v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti (§ 111 CMP) je potrebné starostlivo posúdiť, či sú splnené, resp. osvedčené podmienky stanovené zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia. V predmetných konaniach je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Ochrana práv maloletého dieťaťa je prioritou každého konania súdu podľa § 111 CMP, a to aj za situácie ich zjavného rozporu so záujmami jeho rodičov, pretože sleduje záujem na zdravom fyzickom a psychosociálnom vývoji maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade nedošlo k takej situácii, ktorá si vyžadovala bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, a to v záujme zachovania ďalšieho riadneho zdravého vývinu a výchovy maloletého W.. Odvolací súd (rozhodujúc po predložení spisu okresným súdom dňa 13.08.2019) pri svojom rozhodovaní zohľadnil zachovanie stability výchovného prostredia maloletého počas obdobia letných prázdnin, ktorý v súčasnej dobe sa nachádza prevažne v starostlivosti otca, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Hoci dňa 17.09.2018 na pracovisku kolízneho opatrovníka rodičia dieťaťa uzatvorili dohodu (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine), na základe ktorej sa mal realizovať styk s dieťaťom, dodržiavanie tejto dohody je problematické. Z jej nedodržiavania sa obviňujú rodičia navzájom, preto otázka úpravy styku matky so synom (vrátane obdobia prázdnin) bude predmetom ďalšieho dokazovania vo veci (viď tiež rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoP/46/2019). V preskúmvanej veci okresný súd na základe predložených listinných dôkazov vyvodil správne skutkové a v nadväznosti na to právne závery, keď do právoplatného skončenia veci samej - vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností návrh matky na úpravu styku s maloletým W. počas letných prázdnin zamietol.

9.1. Z obsahu spisového materiálu tiež vyplýva, že matka dieťaťa v priebehu konania (v odvolaní voči predtým vydanému uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 2. mája 2019) vzniesla námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi Mgr. Vande Mikulášovej. Táto vo svojom stanovisku zo dňa 20.06.2019 uviedla, „...že vo veci sa necíti byť zaujatá, keďže účastníkov konania osobne nepozná. Nikdy nebývala v obci V. (v ktorej sa zdržiava maloletý - poznámka odvolacieho súdu). V predmetnej obci bývajú príbuzní jej manžela. Vzhľadom na množstvo spisov, ktoré sú jej pridelené na prejednanie, si nepamätá, či konala niekedy s otcom maloletého...“. Vo vyjadrení zo dňa 17.07.2019 konajúca sudkyňa ďalej uviedla, „...že v časti námietky matky, v ktorej poukazuje na to, že jej návrhy sú zamietané a naopak, návrhom otca je vyhovávané, uviedla, že matka často podáva návrhy, ktorých riešenie nie je v kompetencii súdu (prehlásenie trvalého pobytu maloletého), poprípade sa domáha zverenia maloletého do svojej starostlivosti, pričom je jej známa skutočnosť, že maloletý už rok býva u svojho otca. Vzťahy medzi nimi sú problematické, o čom svedčí aj množstvo konaní na

tunajšom súde a v neposlednom rade je nariadené znalecké dokazovanie, od ktorého výsledku je závislé rozhodnutie súdu v otázke zverenia maloletého do starostlivosti toho-ktorého rodiča. Ak aj vyhovela v 2 veciach návrhom otca, a to vo veci udelenia súhlasu na podanie prihlášky na gymnázium a vo veci dočasného zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca, mala splnené zákonné podmienky a dostatok dôkazov vedúcich k tomu, aby v oboch veciach bolo návrhom vyhovené...“.

9.2. V uvedenej procesnej situácii, keď ešte pred rozhodnutím o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku s maloletým počas letných prázdnin bola voči konajúcej sudkyňi vznesená námietka zaujatosti, zodpovedal podľa názoru odvolacieho súdu taký zákonný postup, v zmysle ktorého mala zákonná sudkyňa buď predložiť spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti nadriadenému súdu, t. j. Krajskému súdu v Žiline v zmysle ust. § 52 a nasl. CSP, alebo oznámiť matke, že jej podanie nemá náležitosti stanovené zákonom, a preto na ne neprihliada. Aj napriek tomu, že vo veci konajúca sudkyňa zákonom predvídaným nepostupovala, odvolací súd na toto procesné pochybenie neprihliadol, keďže oboznámiac sa s námietkou matky dieťaťa, zistil, že z tejto nevyplýva okamih, kedy sa mala dozvedieť o dôvodoch, pre ktoré mala byť vo veci sudkyňa Mgr. Vanda Mikulášová z prejednávania a rozhodnutia veci vylúčená. V takomto prípade sa vec nadriadenému súdu na rozhodnutie nepredkladá (§ 52 ods. 2 veta druhá CSP). Toto procesné pochybenie preto nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

10. Pokiaľ matka v rámci svojich odvolacích námietok argumentuje aj tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, je potrebné uviesť, že podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania (viď bod 7 rozhodnutia). V štádiu nariadenia neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie vo vlastnom zmysle slova, ktoré bude vykonané v základnom konaní pred rozhodnutím vo veci samej. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd vychádza z tvrdení účastníkov (uvedených v návrhoch, opravných prostriedkoch) a listín, ktoré sú súčasťou spisu. Pri prijímaní takéhoto opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a neodkladným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. V danom prípade sa súd prvej inštancie dôsledne uvedenými kritériami riadil.

11. Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne a podľa odseku 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením.

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko v prípade odvolaním napadnutého uznesenia nejde o konečné rozhodnutie vo veci. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté v rámci rozhodovania prvoinštančného súdu vo veci samej.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)